

## POMAŽE LI TEORIJA IZBORA W. GLASSERA PROMIŠLJANJIMA NA PUTU PREMA KVALITETNOM VRTIĆU?

(sažetak radionice na Danima predškolskog odgoja,  
Split, rujan, 1999.)

Teorija izbora (TI) objašnjava psihološko i fiziološko ponašanje svih živih bića. Ta teorija tvrdi da sve što činimo, od rođenja do smrti, jest da se ponašamo i da su sva naša ponašanja motivirana iznutra i izabrana. TI je dijametralno suprotstavljena tradicionalnoj S-R (stimulus-response/podržaj-odražaj) psihologiji motivacije koja naglašava eksternu (vanjsku) motivaciju čovjekova ponašanja. W. Glasser taj pristup naziva PSIHOLOGIJOM OSOBNE SLOBODE.

On kao utemeljitelj TI naglašava kako su sva naša ponašanja naš najbolji pokušaj da zadovoljimo jednu ili više od naših 5 osnovnih potreba, ugrađenih u našu genetičku strukturu. TI drži kako je jedino ponašanje nad kojim možemo imati kontrolu naše vlastito. Ako tome poučimo ljude, oni mogu izabirati nova ponašanja kojima će postizati veću kvalitetu u svom životu.

TI korespondira RT (Reality Therapy) - metoda savjetovanja koja pomaže osobi s poteškoćama da se djelatno i kreativno suoči s poteškoćama, da ostvaruje svoj "svijet kvalitete" (SK - ono što želi) i/ili iznađe bolje izbore (ono što čini). Ljudi se (tijekom i nakon takva savjetovanja) osjećaju u djelotvornijoj kontroli svoga života i uspješnije kreiraju kvalitetu sebi i svom okruženju. TI daje vitalne smjernice i za izmjenu BOSS MENAGEMENTA (šefovskog rukovođenja) u LEAD MENAGEMENT (voditeljsko upravljanje) u različitim sustavima, a posebice se inzistira na neprisilnu okruženju kao temeljnom preduvjetu kvalitete koja pripomaže djelatnicima u samoprosudbi i planiranju ostvarivanja kvalitetnog djelovanja.

\* Tijekom radionice sudionici će se upoznati s osnovnim elementima i aksiomima Teorije izbora, raspravljat će se o kvaliteti kao značajnom pojmu o kojem se treba razmišljati kad god želimo unaprjeđivati sustav.

\* Analizirat će se svjetovi kvalitete (SK) svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa (djeca, odgojitelji, služba, ravnatelj, roditelji, ostali), te suradno tražiti odgovore na pitanja:

- Kako smo upoznali njihove SK ?

- Ponašanja pomoću kojih pokušavamo ostvariti kvalitetu?

- Kako zbiljski tražimo kvalitetu?

\* Raspravljat će se o potrebama koje su uvijek u pozadini čovjekova ponašanja. Pokušat će se odgovoriti na pitanja: Kako zadovoljavamo svoje potrebe; kako ja pomažem drugima u zadovoljavanju njihovih potreba? Je li DV mjesto u kojem se zadovoljavaju potrebe svih činitelja odgojno-obrazovnog procesa?



\* Sudionici će imati prigodu dati svoje viđenje Teorije izbora.

\* Voditelj će iznijeti neka svoja dosadašnja iskustva o primjeni TI u DV (Radionice djelotvornog roditeljstva, radionice za odgajatelje KORACI PREMA KVALITETNIJEM ODGOJU, radionice za pomoćno osoblje u DV) i srednjoj školi.

\* Na kraju radionice pokušat će se zajednički odgovoriti na osnovno pitanje:

Ima li TI mjesto u našim razmišljanjima o poboljšanju sustava predškolskog odgoja?

